

Grete Christensens oplæg til Sundhedskartellets stormøde om OK11 d. 11. marts 2011 i Tivoli Kongrescenter

Velkommen til Sundhedskartellets stormøde om OK11.

Det er snart et år siden, vi mødtes til vores kick-off konference i Odense.

Dengang talte vi om, at overenskomstforhandlingerne i 2008 foregik ved et veldækket bord med hvid dug, kandelabre og kongeligt porcelæn.

Vi forudså samtidig, at forhandlingerne i år ville komme til at foregå ved et vaklende campingbord i lyset af en enkelt glødelampe.

Det fik vi ret i. Vi fik faktisk mere ret, end vi havde lyst til. Nogle gange virkede det faktisk som om, at campingbordet var lige ved at falde sammen.

For mens forhandlingerne i 2008 foregik i lyset af en økonomisk optur, har vi i år forhandlet i skyggen af en historisk krise. Forhandlingerne er også sket i skyggen af besparelser og fyringer. I virkeligheden fylder det meget mere for medlemmerne end overenskomstforhandlinger.

Da vi mødtes sidste år, talte vi om, at vores tilgang til forhandlingerne skulle være realistisk og kreativ. Og vi talte om, at vi skulle stå tæt sammen på dækket, når vi satte vores skibet i en urolig sø.

Alt det har vi levet op til. Og derfor står vi nu med et resultat, som et enigt Forhandlingsudvalg anbefaler at stemme ja til.

Vi anbefaler ikke et ja, fordi resultatet sprænger nogen rammer. Resultatet er hverken prangende eller skelsættende. Men resultatet er det bedst mulige resultat i en svær tid. Og derfor anbefaler vi et ja.

Vi har hele tiden vidst, at vi ikke kunne gentage de 13,3 procent fra 2008. De 13,3 procent hang uløseligt sammen med en jobfest, der bare buldrede løs. De 13,3 procent hang sammen med en vækst, som fik finansministeren til at spå, at vi kunne købe hele verden. Og så hang de 13,3 procent naturligvis sammen med, at vi var i konflikt i to lange måneder.

Jeg står 100 procent inde for det resultat, vi har forhandlet os frem til. Men ethvert resultat skal vurderes ud fra den situation, det er forhandlet i. Situationen i 2011 er meget anderledes end i 2008. Det skal vores resultat også vurderes ud fra.

Vores resultat er det bedste mulige i den situation, vi står i.

Det talte ord gælder

Vores resultat hænger uløseligt sammen med den økonomiske krise, som har slået bunden ud af statskassen. Vores resultat hænger sammen med den store regning, vi har fået fra reguleringsordningen. Og så hænger vores resultat naturligvis også sammen med, at vi har brugt mange kræfter på at undgå skrappe krav fra arbejdsgiverne.

Det er i det lys, OK11 skal vurderes. Det budskab håber jeg, I vil være med til at sende til medlemmerne. For om lidt er det medlemmerne, der skal vurdere og tage stilling til resultatet.

Det er jer, der hver dag arbejder tæt sammen med medlemmerne. Det er jer, der har fingeren på pulsen, og I ved, hvad der optager medlemmerne. Derfor er det vigtigt, at I får svar med hjem i dag. Så I kan være med til at klæde medlemmerne godt på til at tage stilling.

Jeg ved, at I har talt meget med medlemmerne om OK11. Det samme har jeg og resten af Forhandlingsudvalget. Mit klare indtryk er, at medlemmerne har meget realistiske forventninger til os. Når medlemmerne har en realistisk forventning til OK11 skyldes det ikke mindst, at I har været rigtig gode til at formidle budskaberne fra kick-off konferencen.

Sundhedskartellets medlemmer forventer ikke, at vi kan aflyse finanskrisen.

Sundhedskartellets medlemmer forventer heller ikke, at vi finder en guldmine eller et nyt oliefelt i Nordsøen.

Men medlemmerne forventer, at vi har realistiske og kreative bud på de udfordringer, de står overfor. Og de forventer, at vi giver arbejdsgiverne kamp til stregen.

Det er lige præcis det, vi har gjort.

Vi har været realistiske og erkendt, at gælden skulle betales. Vi har også været realistiske og erkendt, at vi ikke kunne klare det hele alene. Derfor er vi gået konstruktivt ind i de tværgående forhandlinger.

Vi har været kreative og skabt nye trædesten for ligestilling, særlige grupper og faglig udvikling. Og så har vi givet arbejdsgiverne kamp til stregen. Vi har vist vores fælles styrke – lige til den sidste time.

Et godt eksempel på, at vi har givet arbejdsgiverne kamp til stregen, er kampen mod en opdelt reguleringsordning.

Hvis regionerne får deres egen reguleringsordning, kommer Sundhedskartellets medlemmer let i klemme. For eksempel hvis hospitalerne ansætter flere læger og færre social- og sundhedsassistenter. Så vil det se ud som om, lønningerne er vokset. Men i virkeligheden er det personalesammensætningen, der har ændret sig. Derfor stod vi fast på, at vi ville have stabilisatorer ind som et værn i reguleringsordningen.

Det talte ord gælder

Det var især i regionerne, slaget om reguleringsordningen stod. Det gør ikke så meget, at kommunerne får deres egen reguleringsordning. Det kommunale arbejdsmarked er så stort, at forskydninger mellem personalegrupper ikke slår igennem med samme kraft.

I forhandlingerne om reguleringsordningen stod vi tæt sammen med AC, KTO og FOA i de tværgående forhandlinger. I 2008 var situationen en anden. Dengang kunne vi bedre rykke alene. I år har vi været nødt til at tænke nyt og finde nye samarbejdspartnere. Og det var vigtigt i denne svære sag.

Resultatet blev, at regionerne trak deres krav tilbage. Hvis der kommer en reguleringsordning i regionerne næste gang, bliver den opdelt. Til gengæld skal vi i perioden analysere konsekvenserne af en opdelt reguleringsordning. Det var så langt, vi og arbejdsgiverne kunne komme.

Til gengæld kom vi ikke igennem med vores krav på lederområdet. Her måtte vi erkende, at modstanden var for stor. Det hører med til en realistisk tilgang at sige stop, når vi ikke kommer længere.

Realisme, kreativitet og en fælles styrke. Det er nøgleord for det resultat, vi sammen skal diskutere med medlemmerne. Om lidt vil Sundhedskartellets forhandlingschef Helle Varming gå lidt dybere ind i de tekniske detaljer.

Selv vil jeg fremhæve nogle af hovedelementerne i vores aftaler med arbejdsgiverne:

Et væsentligt element er, at vores nye aftaler bliver 2-årige. Derfor skal vi allerede forhandle igen i 2013.

Et andet væsentligt element er, at vi ikke får lønstigninger i 2011. I stedet bruger vi pengene på at betale vores gæld til reguleringsordningen.

Til gengæld får medlemmerne lønforbedringer på næsten 3 procent i 2012. De første lønstigninger falder allerede 1. januar 2012, og 1. oktober er alle forbedringer gennemført.

De 3 procent i 2012 lyder måske ikke af ret meget. Men det svarer meget godt til værdien af tidligere overenskomster. Det er også værd at bemærke, at der ikke bliver afsat centrale midler til lokal løn. Det synes jeg er det eneste rigtige i en situation med meget få penge.

Og netop fordi der er få penge, smører vi lønstigningerne jævnt ud til alle medlemmer. Vores vurdering har været, at hvis alle skulle have en bid af den lille kage, var der ikke plads til at prioritere særlige grupper.

Det talte ord gælder

Til gengæld har vi fået ind i overenskomsten, at vi sammen med arbejdsgiverne skal afdække sammenhængen mellem funktioner, kompetencer og løn for de særlige grupper. På den måde kan alle særlige grupper i Sundhedskartellet se sig selv i OK11. Det synes jeg er en fornuftig balance.

Vi har også fået en aftale om atypiske stillinger ind i overenskomsten. Fremover kan medlemmer i atypiske stillinger få en samlet, pensionsgivende løn i regionerne og en særlig indplacering i kommunerne. På den måde bliver de faglige karriereveje mere synlige. Og hvis vi arbejder strategisk med resultatet, kan det blive en løftestang for vores løn i fremtiden.

Løn og ligeløn hænger naturligvis sammen. Og umiddelbart kan det være svært at få øje på vores ligelønsprojekt i OK11. Men projektet lever – også i OK11.

I 2008 fik vi nedsat en lønkommission, som har dokumenteret vores lønefterslæb. I år har vi taget det næste skridt. Vi har fået arbejdsgiverne med på at undersøge det kønsopdelte arbejdsmarked, hvor mænd arbejder i det private og kvinder i det offentlige. Det er den opdeling, som er med til at skabe vores uligeløn. På den måde får vi lagt endnu en sten på det fundament, som på sigt skal give bedre rammer for ligeløn.

Men jeg vil gerne understrege, at vores ligelønsprojekt ikke er et overenskomstprojekt. Uligelønnen er samfundsskabt, og derfor er det også et samfundsprojekt at afskaffe den.

Vi har sagt fra start, at vi ikke får ligeløn ved forhandlingsbordet. Ligeløn kræver en ny forhandlingsmodel. Det kræver vilje hos politikerne på Christiansborg. Og det kræver midler udefra. Det vil vi sammen holde politikerne fast på. Blandt andet sammen med vores allierede i 2020-samarbejdet.

Man kan sige, at der ikke er meget at komme efter i OK11, når det handler om løn. Nogle vil måske sige: Det kunne ikke blive værre. Her bliver jeg nødt til at sige: Jo, det kunne blive værre. Vi stod helt konkret overfor en trussel om at blive sat ned i løn 1. april, hvis ikke vi blev enige. Det skal vi også huske, når vi vurderer resultatet.

Jeg er overbevist om, at vi har fået de lønkroner ud af arbejdsgiverne, vi overhovedet kunne. Men heldigvis handler OK11 om mere end løn.

OK11 indeholder nemlig også fokus på faglig og professionsrettet udvikling. Her har vi været kreative. Når der ikke var så mange lønkroner, måtte vi have noget andet.

Det talte ord gælder

Derfor har vi forhandlet os til en pulje på 12 millioner kroner til faglige og professionsrettet udvikling i regionerne. Og i kommunerne får vi et projekt om kliniske retningslinjer.

Der er to vigtige ting ved vores aftaler om faglig udvikling. For det første får vi noget konkret her og nu, som er målrettet Sundhedskartellets medlemmer. For det andet forpligter aftalen arbejdsgiverne på, at de også har et ansvar for den faglige udvikling. Det skal vi holde dem fast på i fremtiden. Så vi kan komme endnu længere af den vej.

Løn, ligestilling og faglig og professionsrettet udvikling. Det er vigtige temaer i OK11. Men OK11 er mere end det. OK11 er for eksempel også:

- Bedre vilkår for tillidsrepræsentanter med mere kompetenceudvikling
- Bedre vilkår for arbejdsmiljørepræsentanter med ret til tillæg i regionerne og mulighed for det i kommunerne.
- Mere fokus på arbejdsmiljøet og et løfte om at den nye arbejdsmiljølov bliver implementeret i MED-rammeaftalen.
- Mulighed for at prioritere de vigtigste ting i MED-udvalgene – så I kan få indflydelse på det, der optager jer mest.
- Et bredere dækningsområde og sammenskrivning af overenskomster.

Alt det kommer Helle nærmere ind på om lidt. Og lidt senere får I mulighed for at stille spørgsmål til hele Forhandlingsudvalget.

Derfor vil jeg slutte af med at sige, at vi har brug for et ja til OK11. Så vi kan få adgang til resultaterne. Og så vi kan komme videre. Der er meget andet end OK11, som fylder hos medlemmerne lige nu. For eksempel nedskæringer og et presset arbejdsmiljø. Alt det skal vi også have kræfter til.

Vi har forhandlet i en svær tid. Men vi har været realistiske og kreative, og vi har stået sammen i Sundhedskartellet. Derfor har vi fået et resultat, som Forhandlingsudvalget står inde for.

Resultatet er det bedst mulige. Vi betaler gælden og får lønforbedringer næste år. Vi undgår, at medlemmerne bliver sat ned i løn. Og vi har fået resultater, som ikke giver flere penge, men som peger fremad. Derfor håber jeg, at I vil anbefale medlemmerne at stemme JA til OK11.

Tak for ordet.